

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJA

SPRENDIMAS DĖL NIJOLĖS MAKŠTUTIENĖS

2018 m. balandžio 18 d. Nr. KN-8
Alytus

Alytaus miesto savivaldybės tarybos etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkė Laima Vincė Kirkliauskienė, nariai: Kęstutis Ažuolas, Adelė Dimšienė, Neringa Kaškonaitė, Povilas Labukas, Gintarė Minsevičiūtė-Balynienė, Eglė Teresevičienė, Tautvydas Tamulevičius 2018-04-12 posėdyje išnaginėjusi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) pavedimą pagal 2018-02-22 raštą Nr. S-769-(2.5) „Dėl Nijolės Makštutienės elgesio vertinimo“ (toliau – pavedimas) dėl Alytaus miesto savivaldybės tarybos narės Nijolės Makštutienės veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis ir įvertinusi tyrimo metu surinktą medžiagą, n u s t a t ė:

Tyrimo pagrindas ir dalykas

Pavedime nurodoma, kad Socialinio draudimo fondo duomenimis, N. Makštutienės sutuoktinio darbovietė nuo 2005 m. yra VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centras. Futbolo klube „Dainava“ jis dirbo nuo 2017 m. sausio 10 d. iki kovo 31 d. Taip pat Socialinio draudimo fondo išrašė nurodyta, kad A. Makštutis jau kelinti metai dirba Alytaus Putinų gimnazijoje, tačiau ši aplinkybė, kaip ir buvę jo darbo santykiai su Futbolo klubu „Dainava“, N. Makštutienės deklaracijoje nenurodyti.

Komisija vertina, ar N. Makštutienės privačių interesų deklaracija užpildyta ir pateikta Įstatymo Antro skirsnio nustatyta tvarka ir terminais, t.y. ar ji tinkamai ir laiku deklaravo visas jos sutuoktinio A. Makštučio darbovietes.

Nustatytos faktinės aplinkybės

1. N. Makštutienė Alytaus miesto savivaldybės tarybos nario pareigas eina nuo 2015-04-16.
2. N. Makštutienė yra Alytaus miesto savivaldybės tarybos Kultūros, švietimo ir sporto komiteto pirmininkė.
3. N. Makštutienės 2017-09-27 pateiktoje privačių interesų deklaracijoje yra nurodyti sutuoktinis Antanas Makštutis ir jo darbovietė VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centras.
4. A. Makštutis Alytaus Putinų gimnazijoje dirba nuo 2017-09-01.
5. 2018-03-05 N. Makštutienė papildė privačių interesų deklaraciją, ID001J priede nurodydama papildomą sutuoktinio darbovietę – Alytaus Putinų gimnazija.

Nijolės Makštutienės paaiškinimai

Savo paaiškiniame N. Makštutienė teigia, kad jos sutuoktinis A. Makštutis dirba VŠĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centre, kaip ir nurodyta 2017-09-27 pateiktoje privačių interesų deklaracijoje. Taip pat teigė, kad deklaruoti laikinų pavedimų, susijusių su darbovietės Partnerystės sutarties sąlygomis, nėra prievolės. N. Makštutienės sutuoktinis nuo 2017-01-10 iki 2017-03-31 vykdė laikiną savo darbovietės VŠĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centro pavedimą.

Paaikino, kad A. Makštučio darbas (6 kontaktinės valandos) Alytaus Putinų gimnazijoje taip pat laikinas darbas, pavaduojant vaiko priežiūros atostogose esančią mokytoją.

N. Makštutienė yra deklaravusi savo veiklą švietimo sistemoje, todėl automatiškai nusišalina nuo visų su Alytaus miesto švietimo įstaigomis, taigi – ir nuo Alytaus Putinų gimnazijos, susijusių klausimų svarstymo bei sprendimų priėmimo.

2018-04-12 komisijos posėdyje N. Makštutienė paaiškino, kad apie sutuoktinio darbą nuo 2017-01-10 iki 2017-03-31 Futbolo klube „Dainava“ ji sužinojusi tik iš klubo buhalterės. Taip pat nežinojusi, kad A. Makštutis dirba Alytaus Putinų gimnazijoje (su juo sudaryta darbo sutartis pavaduojant vaiko priežiūros atostogose esančią mokytoją nuo 2017-09-01).

N. Makštutienė atsižvelgdama į VTEK raštą 2018-03-05 papildė privačių interesų deklaraciją, ID001J priede nurodydama papildomą sutuoktinio darbovietę Alytaus Putinų gimnazijoje.

Teisinis veikos vertinimas ir motyvai

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, valstybės politikai yra priskirti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų kategorijai. N. Makštutienė yra Savivaldybės tarybos narė (valstybės politikė), vadinasi, Įstatymo nuostatos jai yra taikytinos tiesiogiai ir visos apimties.

Įstatymu yra siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje (Įstatymo 1 straipsnis). Įgyvendindami šiuos tikslus valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys privalo laikytis visų Įstatymo reikalavimų, įskaitant ir imperatyvią pareigą Įstatymo nustatyta tvarka ir terminais teikti privačių interesų deklaraciją, taip pat laiku tikslinti ir papildyti jos duomenis.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EPBO), Europos Tarybos grupės valstybių prieš korupciją (GRECO), kitų autoritetinių tarptautinių organizacijų (pvz., Pasaulio banko, Jungtinių Tautų Organizacijos ir kt.) rekomendacijose vienareikšmiškai pripažįstama, kad privačių interesų deklaravimas yra viena iš veiksmingiausių viešųjų ir privačių interesų konfliktų valstybinėje tarnyboje prevencijos priemonių, kurianti pasitikėjimą viešuoju sektoriumi. Jeigu valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys neatlieka pareigos deklaruoti privačius interesus, padaroma žala valstybinės tarnybos skaidrumo įvaizdžiui.

Pareigos deklaruoti privačius interesus nevykdymas svarbus bent trimis požiūriais: asmeniniu, organizaciniu ir visuomeniniu. Asmeniniu požiūriu, šios pareigos nevykdymas rodo valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens neatsakingumą, nerūpestingumą, visuotinai pripažintų tarnybinės etikos standartų nesilaikymą. Organizaciniu požiūriu, pareigos deklaruoti privačius interesus nevykdymas kenkia ne tik paties valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens reputacijai, bet ir valstybės institucijos, kurioje jis dirba, prestižui. Visuomeniniu požiūriu, šios pareigos nevykdymas mažina visuomenės pasitikėjimą valstybine tarnyba ir pačia valstybe.

Privačių interesų deklaravimą reglamentuoja Įstatymo II skirsnis. Įstatymo 4 straipsnio 1

dalyje nustatyta, kad valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, taip pat asmuo, pretenduojantis į pareigas valstybinėje tarnyboje, privalo deklaruoti privačius interesus šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikdamas privačių interesų deklaraciją. Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad išrinkti ar paskirti į pareigas asmenys privalo pateikti deklaraciją per 30 kalendorinių dienų nuo jų išrinkimo, priėmimo ar paskyrimo į pareigas dienos ir nurodoma, kad deklaracija VTEK nustatyta tvarka teikiama elektroninėmis priemonėmis.

Įstatymo 6 straipsnio 1 dalis nustato privačių interesų deklaracijos turinio reikalavimus, t. y. kokie duomenys turi būti nurodyti. Šio straipsnio 1 dalies 1 punktu nustatyta imperatyvi pareiga valstybinėje tarnyboje dirbančiam asmeniui nurodyti informaciją apie savo (ir sutuoktinio) darbovietę (darbovietes) ir pareigas. Pabrėžtina, kad Įstatymas nenustato jokių išimčių, išskyrus atvejus, kai sutuoktiniai, sugyventiniai, partneriai gyvena skyrium, neturi bendro namų ūkio ir dėl to šie duomenys deklaruojančiajam nėra žinomi (6 straipsnio 2 dalis). Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis įpareigoja valstybinėje tarnyboje dirbantį asmenį per 30 kalendorinių dienų patikslinti privačių interesų deklaraciją nurodant duomenis apie naujus arba pasikeitusius deklaracijoje jau nurodytus deklaruotinus duomenis.

Pabrėžtina, kad Įstatymo 7 straipsnio 1 dalis įpareigoja asmenį deklaracijoje nurodyti visus 6 straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose išvardytus, naujai atsiradusius ar pasikeitusius duomenis ir tik 6 straipsnio 1 dalies 7 punktą numato galimybę deklaruojančiam asmeniui savarankiškai spręsti, kokius artimus asmenis ar kitus jam žinomus asmenis ar duomenis jis turi deklaruoti, atsižvelgdamas į tai, ar dėl šių aplinkybių jam atliekant tarnybines pareigas gali kilti interesų konfliktas.

Sistemiškai įvertinus Įstatymo 6 ir 7 straipsnių nuostatas darytina išvada, kad N. Makštutienė savo deklaracijoje turėjo nurodyti duomenis apie sutuoktinio A. Makštučio darbovietes, t.y. VšĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centras, Alytaus Putinų gimnazija ir Futbolo klubas „Dainava“. Taigi jos teiginys, kad Futbolo klube „Dainava“ ir Alytaus Putinų gimnazijoje sutuoktinis dirba laikinai, yra nepagrįstas ir neturi reikšmės teisiniam jos elgesio vertinimui.

N. Makštutienė sutuoktinio darbovietę Futbolo klubas „Dainava“ (nuo 2017-01-10 iki 2017-03-31) ir Alytaus Putinų gimnazija (darbo sutartis nuo 2017-09-01 laikė mokytojos, esančios vaiko priežiūros atostogose) turėjo nurodyti per 30 kalendorinių dienų, bet A. Makštučio darbovietę Alytaus putinų gimnazija pirmą kartą deklaravo tik 2018-03-05, o Futbolo klubas „Dainava“ nebuvo deklaruota.

N. Makštutienė savo paaiškinime nurodė, kad sutuoktinis darbovietėje Alytaus Putinų gimnazija dirba pavaduodamas vaiko auginimo atostogose esančią mokytoja ir turi 6 kontaktines valandas. Tačiau darbo sutartis sudaryta 2017-2018 mokslo metams, o ne iki kol iš vaiko auginimo atostogų sugrįš mokytoja.

Pabrėžtina, kad Įstatyme nenurodyta kokio pobūdžio darbovietės turi būti deklaruotos (nuolatinės, laikinos ir pan.), todėl darytina išvada, kad visos darbovietės turi būti laiku ir tinkamai deklaruotos.

Komisija atkreipia dėmesį, kad N. Makštutienė, atsiradus naujiems sutuoktinio darbiniams santykiams, turėjo patikslinti privačių interesų deklaraciją per 30 kalendorinių dienų, t. y. atitinkamai iki 2017-02-08 ir 2017-09-30. N. Makštutienės paaiškinime nurodyta, kad nėra prievolės deklaruoti laikinų darboviečių. Komisijos nuomone, tai negali būti pagrįstai siejami su jos laiku nedeklaruotomis sutuoktinio darbovietėmis.

Komisija pabrėžia, kad pats valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo yra atsakingas už tinkamą deklaracijos užpildymą ir teisingų duomenų pateikimą. Šiuo atveju, Komisijos manymu, siekdama tinkamai įgyvendinti jai Įstatymo taikomą prievolę laiku ir tinkamai deklaruoti privačius interesus N.

Makštutienė turėjo deklaratiją pildyti laiku, atidžiai ir įsitikinti, kad pateiktoje deklaracijoje nurodyti visi pagal Įstatymą privalomi deklaruoti duomenys.

Įvertinusi tyrimo metu nustatytas aplinkybes Komisija daro išvadą, kad N. Makštutienė, privačių interesų deklaracijoje laiku nenurodžiusi deklaruotinių sutuoktinio A. Makštučio darbuočių, nesilaikė Įstatymo nustatytos deklaratavimo tvarkos ir terminų.

Alytaus miesto savivaldybės tarybos etikos komisija, atsižvelgdama į tyrimo metu surinktą medžiagą ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies 3 punktu,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Alytaus miesto savivaldybės tarybos narė Nijolė Makštutienė, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nustatyta tvarka ir terminais privačių interesų deklaracijoje nenurodžiusi sutuoktinio darbuočių, pažeidė šio Įstatymo Antrojo skirsnio nuostatas.

2. Sprendimo kopiją išsiųsti Alytaus miesto savivaldybės tarybos narei Nijolei Makštutienei.

3. Sprendimo kopiją išsiųsti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

4. Sprendimą paskelbti interneto svetainėje www.alytus.lt.

Komisijos pirmininkė

Laima Vincė Kirkliauskienė